

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสายการบินต้นทุนต่ำภายหลังการระบาดของโรคโควิด-19
ชื่อผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อีสัยกุล รองศาสตราจารย์ ดร. ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์ และอาจารย์วุฒิภาค พูลบัว
ปีที่แล้วเสร็จ	2566

บทคัดย่อ

การแพร่ระบาดของโรคระบาดโควิด-19 ที่เกิดขึ้นทั่วโลกทำให้รัฐบาลของหลายประเทศต้องบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมไม่ให้โรคแพร่กระจาย และลดจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ โดยมาตรการเหล่านั้นนอกจากควบคุมเชื้อโรคแล้ว ยังส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจชะงักเนื่องจากประชาชนไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ สร้างผลกระทบเป็นวงกว้าง รวมถึงกิจกรรมการเดินทางในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและบุคลากรในธุรกิจการบิน ซึ่งงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรสายการบินต้นทุนต่ำหลังจากโรคระบาดโควิด-19 2) ศึกษาการรับรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กรสายการบินต้นทุนต่ำหลังจากโรคระบาดโควิด-19 และ 3) เสนอแนะแนวทางการสร้างความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรสายการบินต้นทุนต่ำหลังจากโรคระบาดโควิด-19 งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารและพนักงานในสายการบินต้นทุนต่ำ 3 บริษัท เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามพนักงาน จำนวน 390 คน และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารจำนวน 6 คนและพนักงาน 13 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามด้วยค่าสถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรสายการบินต้นทุนต่ำหลังจากการระบาดของโรคระบาดโควิด-19 ด้วยการวิเคราะห์สถิติถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยด้านงาน สุขภาพ สถานที่ทำงาน และการเงิน ร่วมกันอธิบายความผันแปรของการรับรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรสายการบินต้นทุนต่ำหลังจากการระบาดของโรคระบาดโควิด-19 ได้ร้อยละ 92 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายการเปลี่ยนแปลงได้ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้านงาน สุขภาพ สถานที่ทำงาน และการเงิน ตามลำดับ 2) ผลการวิเคราะห์การรับรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กรสายการบินต้นทุนต่ำหลังจากโรคระบาดโควิด-19 ด้วยการวิเคราะห์สถิติถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัย การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัย นโยบายด้านความปลอดภัย ความรู้ด้านความปลอดภัย และการจูงใจด้านความปลอดภัย ร่วมกันอธิบายความผันแปรของความผูกพันต่อองค์กรสายการบินต้นทุนต่ำหลังจากโรคระบาดโควิด-19 ได้ร้อยละ 97 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายการเปลี่ยนแปลงได้ดีที่สุดคือ ปัจจัยทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัย การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัย นโยบายด้านความปลอดภัย ความรู้ด้านความปลอดภัย และการจูงใจด้านความปลอดภัย ตามลำดับ และ 3) แนวทางการสร้างความปลอดภัยของบุคลากรสายการบินต้นทุนต่ำหลังจากโรคระบาดโควิด-19 ได้แก่ การจัดหาอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัยและเครื่องมือทำงานที่มีความพร้อมและสมบูรณ์ในการทำงานให้พนักงานตามตำแหน่งในหน้าที่ต่าง ๆ การระมัดระวังด้วยมาตรการป้องกันของสายการบินต้นทุนต่ำ การสื่อสารกับบุคลากรด้วยความจริงใจและให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีความชัดเจน การปลูกฝังวัฒนธรรมความปลอดภัย และการเอาใจใส่ในเรื่องสุขภาพของพนักงานให้มากขึ้น

คำสำคัญ การรับรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์กร สายการบินต้นทุนต่ำ ภายหลังโรคระบาดโควิด-19

Title: Factors Affecting Perceptions of Occupational Safety and Organizational Commitment of Low-Cost Airline Personnel after COVID-19 Pandemic

Researchers: Associate Professor Dr. Ranee Esichaikul, Associate Professor Dr. Chatchapon Songsoonthornwong, and Wutipark Poonbua

Year: 2023

ABSTRACT

An outbreak of COVID-19 has spread around the world and the governments of many countries had announced various measures to control the virus and decrease the number of infected cases. These measures caused economic stagnation because people cannot perform their normal lives. This made wide spread impacts on many activities including travelling in the tourism industry, in particular direct safety of tourists and personnel working in the airline businesses. The purposes of this research were 1) to analyze factors affecting perceived occupational safety of low-cost airline personnel after COVID-19 Pandemic, 2) to examine perceived occupational safety affecting organizational commitment of low-cost airline personnel after COVID-19 Pandemic, and 3) to propose guidelines of how to build occupational safety of low-cost airline personnel after COVID-19 Pandemic. This research is a mixed method research. The population were management executives and employees in three low-cost airlines in Thailand. A questionnaire was used as an instrument to collect data from 390 personnel selected by simple random sampling. In-depth interviews were conducted with 6 management executives and 13 employees through purposive sampling. For quantitative data analysis, statistical descriptive and inferential analysis was employed, including frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and multiple regression. For qualitative data analysis, content analysis was used to analyze data.

The results showed that 1) the analysis of factors affecting perceived occupational safety of low-cost airline personnel after COVID-19 Pandemic by multiple regression showed that job, health, workplace and finance factors together forecast variation in perceived occupational safety of low-cost airline personnel by 92 percent at $\alpha = 0.05$. Factors of job, health, workplace and finance predict change of perceived occupational safety respectively. 2) The analysis of perceived occupational safety affecting organizational commitment of low-cost airline personnel after COVID-19 Pandemic by multiple regression showed that safety attitude, safety information adoption, safety policy, safety knowledge, and safety motivation together forecast variation in organizational commitment of low-cost airline personnel by 97 percent at $\alpha = 0.05$. Factors of safety attitude, safety information adoption, safety policy, safety knowledge, and safety motivation predict change of organizational commitment of low-cost airline personnel respectively. 3) Guidelines of how to build occupational safety of low-cost airline personnel after COVID-19 Pandemic include provision of ready-to-use safety equipment and instruments for personnel in various departments, continued precaution of safety protection measures for low-cost airline personnel, sincere communication and perception of clear information between management and personnel, implantation safety culture, and paying attention to health and hygiene of personnel.

Keywords: Perceived Occupational Safety Organizational Commitment Low-Cost Airline Personnel After COVID-19 Pandemic